

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3017/2022. (I. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.623/2020/5. számú ítéletével szemben benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A dr. Dömösi Boglárka ügyvéd által képviselt indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Pfv.I.20.623/2020/5. számú, 2021. július 13-án átvett ítélete ellen, 2021. szeptember 10-én. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állapítsa meg, tekintettel arra, hogy az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Megemlítette kérelme anyagi jogi jogalapjaként az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és az R) cikk (2) bekezdését is. Javasolta az ítélet megsemmisítését az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján, Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.720/2019/8. számú ítéletére kiterjedő hatállyal. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [2] 1.1. A beadvány és mellékletei tartalma szerint, az első- és másodfokú ítélet, a Kúria ítélete alapján azt lehet megállapítani, hogy az indítványozó 2016. június 30. napján keresetet nyújtott be a Nagykáta Járásbírósághoz annak megállapítása végett, hogy bizonyos ingatlanok tulajdonjogát elbirtoklás útján megszerezte. A Nagykáta Járásbíróság 8.P.20.411/2016/51. számú ítéletével a kereseti kérelemnek helyt adott, a másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] 1.2. Az alkotmányjogi panasz – a törvényszék és a Kúria eljárásának és döntéseiknek kritikája mellett, számos alkotmánybírósági határozatot és bírósági eseti döntést idézve – alapvetően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a B) cikk (1) bekezdése és az R) cikk (2) bekezdése sérelmére hivatkozik, vagyis a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog, a jogállamiság elve sérelmét állítja, továbbá annak a szabálynak a sérelmét is, amely szerint Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.
- [4] Az Abtv. 29. § szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány a tartalma alapján a következők szerint jelöli meg.
- [5] Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy a tisztességes bírósági eljárás követelményének megfelelően, ha a bíróság ítéletének meghozatala során számos jogszabálysértést követ el, a bizonyítékokat egyoldalún mérlegeli, ugyanazon bizonyítékok egy kérdés tekintetében felhasználhatónak, míg másik kérdés tekintetében fel nem használhatónak ítélt, s ennek érdemi indokolását sem adja, ráadásul felülmérlegeli az okszerűen hozott elsőfokú döntést érdemi indokolás nélkül, megsérti a közvetlenség elvét, és nem meríti ki a kereseti kérelmet. A Kúria vonatkozásában az Alaptörvényben biztosított jog sérelme valósult meg azáltal is, hogy a Kúria jogszabálysértés folytán elzárta az indítványozót attól, hogy az ügyét nyilvános tárgyaláson bírálja el, akként, hogy a tárgyaláson jogi érveit a közvetlenség elvének megfelelően személyesen, szóban adhatta elő. A sérelem azáltal következett be, hogy Kúria nem tartott tárgyalást, így az indítványozónak nem volt lehetősége arra, hogy jogi álláspontját szóban előadhassa.
- [6] A panaszban előadta azt is, hogy álláspontja szerint a vonatkozó jogszabály – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény – értelmében, a másodfokú bíróság volt az, aki jogszabályt sértett, nem pedig az elsőfokú bíróság, s ezen jogszabálysértésinek következményeként megalapozatlan, téves és jogszabálysértő ítéletet hozott. Ítéletének meghozatal során jogszabálysértően mérlegelte felül az elsőfokú bíróság ítéletét, hiszen az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, ekként felülmérlegelésnek nem lett volna helye, pláne nem úgy, hogy még eltérő tényállást sem állapított meg a bíróság. Továbbá a Kúria sértett jogszabályt

azáltal, hogy nem állapította meg, hogy a másodfokú bíróság felülmérlegelése jogszabálysértő, ráadásul a tárgyalás tartása iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül utasította el jogszabálysértő módon anélkül, hogy döntését indokolta volna. Azáltal, hogy a Kúria az indítványozó kérelme ellenére tárgyalást nem tartott, ekként személyesen nem volt lehetősége nyilatkozni, így sérült a közvetlenség elve, mely által sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A közvetlenség elvének megsértését csupán tovább fokozza az a tény, hogy mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria felülbírálta az elsőfokú bíróság egyes ítéleti megállapításait. Hasonlóan a Kúria e körben érdemi indokolás nélkül azt rögzítette, hogy azt csupán a felperes állította, de a peradatok nem támasztották alá, hogy az alperes tanúi ne tudták volna beazonosítani a perbeli ingatlanokat. A másodfokú bíróság és a Kúria fenti eljárása súlyosan sérti a közvetlenség elvét, és ezáltal a tisztességes eljáráshoz való jogot. Megsértette a Kúria is a vonatkozó jogszabályt, amikor az indítványozó kérelme ellenére nem tartott tárgyalást, és a másodfokú bíróság jogszabálysértő felülmérlegelését helybenhagyta, jelen ügyben pedig egyértelműen megállapítható, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének Alaptörvényt sértő módon nem tett eleget.

- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [8] 3. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a benyújtásra nyitva álló hatvan napos határidőn belül nyújtotta be.
- [9] A panasz a határozott kérelem feltételeinek megfelel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés], tartalmazza ugyanis azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont, Abtv. 26. § (1) bekezdés]; az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]; az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]; indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]; kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [10] Ugyanakkor a panasz a jogállamiság elvének [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése] és az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének sérelmére olyan összefüggésben hivatkozott, amelyre alkotmányjogi panasz nem alapítható; ezért e rendelkezések állított sérelmét illetően nem kellett vizsgálni.
- [11] Az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az indítványozó érintettségének fennállása megállapítható-e a jelen esetben. Az indítványozó érintettségét az Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja megalapozza: a bírói eljáráshoz fél volt.
- [12] 3.1. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [13] 3.2. A bíróságok ítéleteivel kapcsolatban a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog sérelmének megvalósulását az indítványozó abban látta, ahogyan a másodfokú bíróság és a Kúria a tulajdonjog megállapítása iránti igényét elbírálta. A Kúria ítélete indokolása az indítványozónak a másodfokú bíróság döntése jogszabálysértő voltára utaló érveit látókörebe vonta. Megállapította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény értelmében a másodfokú bíróság reformatórius jogkörben járt el, a perben az indítványozó felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az elbirtoklás együttes törvényi feltételei megvalósultak, a másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az adott esetben az elbirtoklás szubjektív és objektív feltételei sem va-

lósultak meg (Indokolás [17]–[25]). A panaszban nem szerepel olyan érv, amelyből arra lehetne megalapozot-
tan következtetni, hogy az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek a panasz befogadását illetően fennállnak
a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogot illetően. A bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás
megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok
feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, valamint a bírósági eljárás teljes egé-
szének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik felhatalmazással {21/2016. (XI. 30.) AB
határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indoko-
lás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Nincs kellő következtetési alap annak megállapítá-
sára sem az indítványban foglaltak alapján, hogy a jelen esetben az Abtv. 29. §-a szerinti kérdést vet fel az,
hogy a Kúria – figyelemmel a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló
74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdésére, valamint a másodfokú eljárásra irányadó szabályoknak
a veszélyhelyzet ideje alatt történő alkalmazásáról szóló 1/2020. (IV. 30.) PK vélemény 1. pontjában foglaltakra
– a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (kúriai ítélet indokolása [28]).

- [14] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Kúria ítélete elleni panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés
a) és h) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával visszautasította.

Budapest, 2021. december 14.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróság ügyszám: IV/3816/2021.

